

II

(Informācija)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

PADOME

Paskaidrojumi

Pavaddokuments Padomes ieteikumiem dalībvalstīm 2012. gada Eiropas pusgadā

(2012/C 219/29)

Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 ⁽¹⁾ 2.-ab panta 2. punktā par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu, kurš ir iedaļā "Dialogs par ekonomikas jautājumiem", ir noteikts: "Parasti sagaidāms, ka Padome ievēro Komisijas ierosinājumus un ieteikumus vai arī izskaidro savu nostāju publiski."

Attiecībā uz šo "ievēro vai izskaidro noteikumu" Padome ar šo sniedz šādus paskaidrojumus par saskaņotiem grozījumiem Komisijas ieteikumos konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem (KVAI) par dalībvalstīm saistībā ar 2012. gada Eiropas pusgadu, pret kuriem iebilst Komisija.

Padome ir arī vienojusies par vairākiem papildinājumiem, kā arī faktiskiem vai tehniskiem grozījumiem ieteikumos ar pilnīgu Komisijas atbalstu ⁽²⁾ (*).

BEĻĢIJA

KVAI 5

Teksts, par ko panākta vienošanās

Ievērojami pārcelt nodokļus no darbaspēka uz izaugsmi mazāk kropļojošiem nodokļiem, tostarp, piemēram, vides nodokļiem. Turpināt īstenot aizsāktu bezdarba pabalstu sistēmas reformu, lai samazinātu neieinteresētību strādāt un stiprinātu nodarbinātības atbalsta un aktivizācijas politikas nostādņu vēršanu uz *gados vecākiem darba ņēmējiem un neaizsargātām iedzīvotāju grupām, jo īpaši imigrantiem*. Izmantot iespējas, ko sniedz darba tirgū plānotā turpmākā kompetenču reģionalizācija, lai veicinātu darbaspēka starpreģionu mobilitāti un stiprinātu saskaņotību starp izglītību, mūžizglītību, profesionālo apmācību un nodarbinātības politikas nostādņem. Paplašināt esošās aktivizācijas darbības, ietverot tajās visas vecuma grupas.

Paskaidrojums

Padome vienojās, ka Beļģijā galvenās problēmas saistībā ar līdzdalību darba tirgū ir zems migrējošo darba ņēmēju nodarbinātības līmenis, kā arī gados vecāku darba ņēmēju nodarbinātības līmenis. Tās abas ir jārisina. Gan Nodarbinātības komitejas, gan Nodarbinātības pārraudzības instrumenta daudzpusējās uzraudzības pārskati apstiprina, ka galvenais uzdevums, lai nodrošinātu efektīvu aktīva darba tirgus politiku, ir pievērst uzmanību gados vecākiem darba ņēmējiem.

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

⁽²⁾ Dalībvalstis, kurām nebija grozījumu vai arī grozījumi tika saskaņoti ar Komisiju: CZ, DK, DE, EE, IE, EL, FR, CY, LT, LU, HU, MT, NL, AT, PT, RO, SI, SK, eurozona.

(*) Grozītās teksta daļas ir *slīprakstā*.

KVAI 6

Teksts, par ko panākta vienošanās

Turpināt stiprināt konkurenci mazumtirdzniecības nozarē, šajā nolūkā samazinot šķēršļus un darbības ierobežojumus. Ieviest pasākumus, lai stiprinātu konkurenci tīklu nozarēs (~~elektroenerģija un gāze, telekomunikācijas, pasta pakalpojumi un transports~~), šajā nolūkā pārskatot regulējuma radītus šķēršļus un pastiprinot institucionālos pasākumus valsts atbalsta noteikumu efektīvai izpildei.

Paskaidrojums

Padome uzskatīja, ka ieteikumā nav vērts uzskaitīt visas tīkla nozares.

KVAI 7

Teksts, par ko panākta vienošanās

Veikt turpmākus pasākumus, lai ~~saskaņā ar nospraustajiem mērķiem sāktos virzība uz~~ *paātrinātu virzību uz mērķu īstenošanu* – samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju nozarēs, uz kurām neattiecas ETS, jo īpaši nodrošinot ievērojamu transporta nozares ieguldījumu šo mērķu sasniegšanā.

Paskaidrojums

Padome uzskatīja par lietderīgu atzīmēt, ka pasākumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas jomā jau ir īstenoti. Ņemot vērā to, ka rezultātus ir grūti izmērīt īstermiņā un virzība uz priekšu šķiet lēna, vienojās uzsvērt to, ka nolūkā veicināt virzību uz priekšu ir nepieciešami papildu pasākumi.

BULGĀRIJA

KVAI 2

Teksts, par ko panākta vienošanās

Veikt papildu pasākumus, lai mazinātu riskus ilgspējībai un uzlabotu pensiju sistēmas adekvātumu, proti, ~~ierobežot priekšlaicīgas pensionēšanās iespējas un~~ vienādot pensionēšanās vecumu vīriešiem un sievietēm, kas visā darba mūžā veikuši iemaksas. Ieviest stingrākus kritērijus un kontroli attiecībā uz invaliditātes pensiju piešķiršanu.

Paskaidrojums

Padome uzskatīja par lietderīgu atzīt, ka jau ir gūti ievērojami panākumi, lai ierobežotu agrīnas pensionēšanās iespējas.

SPĀNIJA

KVAI 7

Teksts, par ko panākta vienošanās

Uzlabot mazaizsargātu iedzīvotāju nodarbināmību, apvienojot to ar efektīviem bērnu un ģimenes atbalsta pakalpojumiem, lai uzlabotu to iedzīvotāju stāvokli, kam draud nabadzība un/vai sociālā atstumtība, kā arī attiecīgi nodrošināt bērnu labklājību.

Paskaidrojums

Padome vienojās par grozījumu šajā ieteikumā, lielāku uzsvāru liekot uz pasākumiem darba ņēmēju nodarbināmības veicināšanai kā piemērotāko veidu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību, un par to, ka tādejādi sekmētā pieaugušo pieeja mācībām un nodarbinātībai ir konkrētāks veids, kā uzlabot bērnu stāvokli.

ITĀLIJA

KVAI 4

Teksts, par ko panākta vienošanās

Prioritārā kārtā pieņemt darba tirgus reformas, lai apkarotu darba tirgus sadrumstalotību un izveidotu integrētu bezdarba pabalstu shēmu. Veikt turpmākus pasākumus, lai veicinātu sieviešu līdzdalību darba tirgū, jo īpaši nodrošinot bērnu un vecāka gadagājuma cilvēku aprūpi. *Lai nozares un uzņēmumu līmenī sekmētu to, ka algu pieaugums tiek saskaņots ar ražīgumu, pārraudzīt un vajadzības gadījumā pastiprināt jaunu algu noteikšanas sistēmas īstenošanu. Lai uzlabotu izmaksu konkurētspēju, stiprināt saikni starp nozaru līmenī noteiktām algām un ražīgumu, sazinā ar sociālajiem partneriem un saskaņā ar valsts praksi pilnveidojot kopīgumu slēgšanas sistēmu.*

Paskaidrojums

Padome vienojās, ka pašreizējā stadijā galvenā uzmanība būtu jāpievērš no jauna ieviesto mehānismu īstenošanai un pārraudzībai. Ja tomēr rezultāti nebūs pietiekami labi, tad būs jāievieš papildu grozījumi algu noteikšanas sistēmā. Šo vēstījumu pastiprina Nodarbinātības komitejas un Ekonomikas politikas komitejas veiktā algu jautājumu daudzpusējā uzraudzība, kuras gaitā secināja, ka Itālijai galvenā uzmanība būtu jāpievērš tam, lai īstenotu un pārraudzītu šo reformu.

LATVIJA

KVAI 5

Teksts, par ko panākta vienošanās

Turpināt veicināt energoefektivitāti, īstenojot pasākumus un radot stimulus samazināt enerģijas izmaksas un pārorientēt patēriņu uz energoefektīviem produktiem, tostarp attiecībā uz transportlīdzekļiem, ēkām un apkures sistēmām. Veicināt konkurenci lielākajos enerģētikas tīklos (~~elektroenerģija, dabasgāze, apkure~~) un uzlabot savienojamību ar ES enerģētikas tīkliem.

Paskaidrojums

Padome vienojās svītrot tādu konkrētu enerģētikas tīklu uzskaitījumu, kuros būtu jāveicina konkurence, jo stāvoklis šajās trīs nozarēs ir diezgan atšķirīgs un tāpēc tām nevar piemērot vienādu attieksmi.

Latvijas gāzes tirgū joprojām ir liberalizācijas šķēršļi, kas attiecīgi ir par pamatu atkāpei no 3. enerģētikas tiesību aktu kopuma. Tādējādi, pirms nav veikta pienācīga tirgus analīze, nevar nopietni diskutēt par konkurenci. Elektroenerģijas tirgus ir salīdzinoši labi attīstīts un darbojas saskaņā ar 3. enerģētikas tiesību aktu kopuma prasībām. Savukārt, lai nodrošinātu konkurenci siltumapgādes jomā, Latvijai, ņemot vērā tās īpašo situāciju (centralizēta siltumapgāde), ir jāiegulda būtiskas investīcijas, un tādēļ ir iecerēts, ka konkurenci siltumapgādes nozarē ieviesīs tikai tad, ja tā būs ekonomiski pamatota un iespējama.

POLIJA

KVAI 4

Teksts, par ko panākta vienošanās

Pastiprināt centienus, lai palielinātu sieviešu dalību darba tirgū un palielinātu reģistrēšanas rādītājus gan agrīnai bērnu aprūpei, gan pirmsskolas izglītībai, nodrošinot stabilu finansējumu un ieguldījumu valsts infrastruktūrā, kvalificētu personālu un pieejamu piekļuvi. Likvidēt agrīnas pensionēšanās iesakņojušos praksi, lai palielinātu izstāšanās no darba tirgus vecumu. Pakāpeniski pārtraukt īpašo pensiju shēmu kalnračiem, lai viņus pilnībā integrētu vispārējā shēmā. Veikt vērienīgākus, pastāvīgus pasākumus, lai īstenotu KRUS reformu nolūkā labāk atspoguļot individuālus ienākumus.

Paskaidrojums

Padome vienojās svītrot apzīmējumu "pilnībā" (integrēt visus kalnrūpniecības uzņēmumos nodarbinātos vispārējā shēmā), jo to varētu nepareizi saprast un tādējādi netiktu ņemta vērā īpašā daudzu kalnrūpniecības darbinieku situācija, proti, viņu darbam ir specifiskas pazīmes vai to veic īpašos apstākļos, piemēram, šie darbinieki pastāvīgi strādā pazemē, un tie ir tieši iesaistīti izstrādes darbībās.

Valdības iecere ir kalnrūpniecībā nodarbinātos integrēt vispārējā pensiju sistēmā, t. i., sistēmā, kas balstīta uz kapitālu. Tomēr nelielam skaitam kalnrūpniecībā nodarbināto piemēro īpašas tiesības uz privilēģijām iet pensijā pirms likumā noteiktā pensionēšanās vecuma sasniegšanas, piemēram, darbiniekiem, kuru darbam ir specifiskas pazīmes vai to veic īpašos apstākļos. Šādā gadījumā darbinieki, kas pastāvīgi strādā pazemē un ir tieši iesaistīti izstrādes darbībās, tiek pieskaitīti tādu profesiju grupai, kurās veiktais darbs ir noteikts kā kaitīgs vai smags, un viņiem tiesības uz zināmu pensiju ir pārejas posmā pirms likumā noteiktā pensionēšanās vecuma sasniegšanas. Centrālais darba aizsardzības institūts kopā ar Sociālās apdrošināšanas institūtu (ZUS) veic intensīvu darbu, lai precīzi noteiktu pazemē veikto darbu, kas dod tiesības uz pārejas posma pensiju. Šiem kalnrūpniecībā nodarbinātajiem sasniedzot likumā noteikto pensionēšanās vecumu, tiks piemēroti tie paši nosacījumi kā pārējiem nodarbinātajiem.

SOMIJA

KVAI 3

Teksts, par ko panākta vienošanās

Īstenot pastāvīgus pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot jauniešu un ilgstoši bez darba esošu personu pozīcijas darba tirgū, īpaši pievērsoties prasmju pilnveidošanai. Veikt turpmākus pasākumus gados vecāku darba ņēmēju nodarbinātības līmeņa uzlabošanai, tostarp mazinot iespējas agrāk iziet no darba tirgus. Veikt pasākumus ~~likumā noteiktā~~ faktiskā pensionēšanās vecuma palielināšanai, ņemot vērā ~~likuma~~ paredzamā dzīves ilguma pagarināšanos.

Paskaidrojums

Padome ņēma vērā, ka ir alternatīvi veidi, lai nodrošinātu to, ka faktiskais pensionēšanās vecums atbilstu paredzamajam dzīves ilgumam, proti, vai nu palielinot likumā paredzēto pensionēšanās vecumu, vai pielāgojot pensiju pabalstu līmeni. Tādēļ panāca vienošanos pielāgot ieteikumu, lai tajā pietiekami atspoguļotos tas, ka Somija ir izvēlējusies otro veidu.

ZVIEDRIJA

KVAI 3

Teksts, par ko panākta vienošanās

Veikt turpmākus pasākumus, lai uzlabotu jauniešu un neaizsargātu iedzīvotāju grupu dalību darba tirgū, piemēram, ~~šajā nolūkā uzlabojot galveno uzmanību veltot~~ aktīva darba tirgus pasākumu iedarbīgumu, sekmējot pāreju no skolas uz darba dzīvi, sekmējot politiku, lai palielinātu pieprasījumu neaizsargātām iedzīvotāju grupām un uzlabotu darba tirgus funkcionēšanu. ~~stimulējot atalgojuma lielāku elastību, jo īpaši atalgojuma skalas zemākajā daļā, un pārskatot atsevišķus nodarbinātības aizsardzības tiesību aktu aspektus, piemēram, pārbaudes laikus, lai atvieglotu pāreju uz pastāvīgu nodarbinātību.~~ Pārskatīt to, cik efektīvas ir pašlaik pazeminātās restorānu un ēdināšanas uzņēmumu pakalpojumu PVN likmes, lai atbalstītu darba vietu radīšanu.

Paskaidrojums

Padome vienojās izdarīt pielāgojumus tekstā, lai tas labāk atbilstu pašreizējiem Zviedrijas darba tirgus problēmjautājumiem, t. i., aktīvā darba tirgus politikas efektivitātes uzlabojumiem, pārejai no skolas uz darba dzīvi un valdības politikai, lai darba tirgū palielinātu pieprasījumu pēc neaizsargātām iedzīvotāju grupām.

Turklāt Padome atzina, ka Zviedrijā sarunas par algām notiek decentralizēti, un bija vienprātīgi, ka par algu noteikšanas sarunām ir atbildīgi sociālie partneri un ka valdības iejaukšanās šajā procesā būtu pretrunā ar valstī iedibināto algu veidošanas sistēmu. Tādēļ par neatbilstīgu uzskatīja atsauci uz to, ka tiek aicināts "stimulēt" atalgojuma lielāku elastību.

APVIENOTĀ KARALISTE

KVAI 3

Teksts, par ko panākta vienošanās

Turpināt uzlabot jauniešu (īpaši to jauniešu, kas nemācās, nestrādā un neveic apmācības) nodarbināmību, tostarp izmantojot programmu *Youth Contract*. Nodrošināt, ka vairāk jauniešu piedalās mācekļu programmās un ka šīs programmas ir pienācīgi orientētas uz augsta līmeņa prasmēm, un ka tajās iesaistās vairāk mazo un vidējo uzņēmumu. Veikt pasākumus, lai mazinātu *to 18–24 gadus veco jauniešu augsto proporciju, kuri ieguvuši tikai pamatprasmes ļoti zemā līmenī.*

Paskaidrojums

Nodarbinātības pārraudzības instrumenta darbība, risinot problēmu saistībā ar mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu, attiecas uz jauniešiem vecuma kategorijā no 18 līdz 24 gadiem. Tas atšķiras no Komisijas ierosinātā KVAI teksta, kurā kā kritērijs izmantots formulējums “jaunieši, kas pārtraukuši mācības”. Turklāt Nodarbinātības komitejas sagatavotā 2011. gada KVAI daudzpusējā pārskata pamatā bija informācija par jauniešu bezdarbu. Arī šis aspekts būtiski nesaskan ar formulējumu “jaunieši, kas pārtraukuši mācības”.
